

บทเรียนการประชุมงานมหกรรมคุณภาพ (Quality Fair) ประจำปี 2566

เรื่อง “องค์กรเพื่อสิ่งแวดล้อม : Green workplace working towards sustainability”

วันพฤหัสบดีที่ 7 กันยายน 2566 เวลา 14.30-15.45 น.

ณ ห้องประชุมราชบัณฑิตยสถาน อาคารศรีสุวรินทร์ ชั้น 1 และ

ถ่ายทอดสดผ่านระบบเน็ตเวิร์ค SiBN, IPTV, Facebook งานพัฒนาคุณภาพ

วิทยากร

คุณนิษฐา ภูษาชีวะ

Associate Director SCG Building &

Living Care Consulting Co., Ltd.

ผศ. นพ.ธารา วงศ์วิริยางกูร

รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช

ผู้ดำเนินการอภิปราย

รศ. นพ.มนวัฒน์ เงินฉ่ำ

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ

คุณนิษฐา ภูษาชีวะ กล่าวถึงทีมงานของตนว่าเป็นทีมให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาคารและพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรเป็น green workplace บุคลากรในองค์กรมีสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน ซึ่งมีโครงการที่ดูแลมากกว่า 200 โครงการทั้งในและต่างประเทศ โดยวันนี้จะมาแบ่งปันประสบการณ์ด้าน green workplace ดังนี้

ทำไมต้องการ green workplace เนื่องจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ไม่ใช่องค์กรใดองค์กรหนึ่งที่จะผลักดันให้สภาวะวิกฤตเรื่องสิ่งแวดล้อมลดลง แต่เป็นหน้าที่ของทุกคน ซึ่งปัจจุบันโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงจาก global warming เป็น global boiling คือ ปัจจุบันโลกไม่ได้แค่อุ่นขึ้น แต่โลกกำลังจะเดือด เนื่องจากฤดูร้อนในหลายประเทศร้อนขึ้นมาก จนในบางประเทศได้ระบุให้เป็นหนึ่งในภัยพิบัติ เช่น ประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้มีระบบแจ้งเตือนคลื่นความร้อน กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินจะแจ้งเตือนบนมือถือ ให้เข้าพื้นที่ร่มโดยด่วน เป็นต้น ทั้งนี้จากผลกระทบของอุณหภูมิโลกที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ คาดว่าในอนาคต 10-20 ปีข้างหน้า ประเทศไทยตอนบนอาจพบปัญหาเรื่องภัยแล้ง ไฟป่า หรือแผ่นดินถล่ม ในขณะที่ตอนล่างของประเทศ อาจเจอพายุ น้ำท่วม หรือแผ่นดินจมจากระดับน้ำทะเล เพราะผลกระทบจากน้ำแข็งขั้วโลกละลายส่งผลให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น และจากข้อมูลทั่วโลก พบว่าอาคารที่อยู่อาศัยหรืออาคารที่ใช้งานในปัจจุบันมีการปลดปล่อยคาร์บอนหรือก๊าซเรือนกระจกมากถึง 40% ของการปลดปล่อยทั้งหมด โดย 27% เกิดจากการใช้งาน เช่น การเปิดไฟ เปิดแอร์ ใช้น้ำ หรือใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ดังนั้นถ้ามีการควบคุม เตรียมการออกแบบ บริหารจัดการ หรือ operate อาคารให้มีความยั่งยืนมากขึ้น จะช่วยลดการปลดปล่อยคาร์บอนลงได้ สำหรับส่วนที่เหลือ 6% และ 7% พบว่าเกิดจากกระบวนการก่อสร้าง ทาง SCG จึงได้ดำเนินการทำเรื่องของการลดคาร์บอนในวัสดุ เพื่อเป็นการช่วยในภาคส่วนของต้นน้ำและผู้ใช้งานอาคาร

แนวโน้มเรื่องความยั่งยืน green workplace หรืออาคารเขียว เริ่มมาจาก **sustainability** โดย workplace จากองค์กรต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยเริ่ม concern เรื่องของสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากการทำธุรกิจให้ได้กำไรบริษัทจะต้องมีการ operate ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้บริษัทที่รับสร้างอาคารนำมาเป็นกลยุทธ์ในการดึงดูดองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่ดีของตัวอาคาร และจากสถานการณ์โควิด-19 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนในเรื่อง **well-being** การใช้เทคโนโลยีหรือกระบวนการจัดการอาคารให้คนเกิดความมั่นใจว่า เมื่อเข้ามาภายในอาคารแล้วจะไม่ติดโควิด-19 (COVID-19) หรือมีอาการป่วย และจากการประชุม COP26 (การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2564) ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายสำคัญ ในการก้าวสู่สังคมปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หรือ **net zero** ภายในปี 2065 จึงทำให้หลายองค์กรในประเทศไทยเกิดความสนใจในกระบวนการบริหารจัดการอาคาร เพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอน

คุณนิษฐาได้ให้นิยามของ green workplace ไว้ 3 ด้านหลัก คือ

1. เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยต้องคำนึงถึงการใช้ resource ให้น้อยลง
2. ให้ความสำคัญกับผู้ใช้งาน เพราะอาคารถูกสร้างมาเพื่อให้คนใช้หรืออยู่อาศัยได้อย่างสุขภาพดี และมีความสุข ดังนั้นจึงควร optimize หรือ balance ให้เกิดทั้งความประหยัด และไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตมากเกินไป

3. ธรรมชาติ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ และวัดค่าได้ว่าจากการดำเนินการ สามารถทำ green workplace หรือลดการใช้งานได้เป็นจำนวนเท่าไร

ซึ่งส่งผลเกี่ยวข้องกับ ESG ดังนี้

E (Environmental) จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า green workplace ช่วยลดผลกระทบทางลบของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้อาคาร หากมีการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม

S (Social) เป็นเรื่องของคน โดยการสร้างพื้นที่การใช้งานที่เท่าเทียม รวมถึงการ Universal design คือ ทำให้คนที่มีข้อจำกัดเรื่องร่างกาย สามารถใช้งานได้เหมือนคนปกติด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีคนช่วย สร้างโอกาสให้คนจากชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กร และได้รับประโยชน์จากทรัพยากรในระบบ

G (Governance) เรื่องของบรรษัทภิบาล มีหลักการที่ชัดเจน และวิถีคิดที่จะนำไปสู่ความยั่งยืน หรือเกิด green workplace ได้อย่างแท้จริง

การรับรองอาคารโรงพยาบาล มาตรฐานด้าน **service quality** เช่น JCI, AACI, TQA หรือการวัดผลเรื่องดูแลผู้ป่วย เป็นต้น ส่วนมาตรฐานด้าน **building/facility** จะมีหลายตัวที่สามารถนำมา benchmark หรือวัดค่าประสิทธิภาพของอาคารได้ ซึ่งแต่ละองค์กรสามารถเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเอง หรือนำหลักการของมาตรฐานที่สอดคล้องกับแนวคิดหรือเป้าหมายที่องค์กรกำหนดมาใช้ได้ ขึ้นอยู่กับ optional ขององค์กร

เนื่องจากการขอมาตรฐานจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม โดยในส่วนของความยั่งยืน (sustainability) ที่นำมา share ครั้งนี้ คือมาตรฐาน LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) ซึ่งเป็นมาตรฐานอาคารเขียวของสหรัฐอเมริกา และได้รับความนิยมในกลุ่มของอาคารเอกชน ส่วนมาตรฐานรับรอง green building หรือ green workplace ในประเทศไทย คือ TREES (Thai's Rating of Energy and Environmental Sustainability) ซึ่งเป็นมาตรฐานอาคารเขียวที่ก่อตั้งโดยสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อต้องการให้ประเทศไทยมี local green building standard ที่สามารถวัดค่าความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของอาคารได้ โดยอ้างอิงตามกฎหมายไทย เนื่องจากภูมิอากาศ หรือภูมิประเทศมีความแตกต่างกัน มาตรฐานที่ใช้จึงต้อง apply เทคโนโลยีบางอย่างให้เหมาะสม ซึ่งองค์กรสามารถดำเนินการขอมาตรฐานไปพร้อมกันทั้ง 2 มาตรฐานได้

ในส่วนของ health and well-being ไม่ได้จำกัด healthy ให้เกิดเฉพาะผู้ใช้อาคารหรือผู้ป่วย แต่จะ focus ถึงผู้ทำงานในอาคารด้วย เช่น บุคลากรในองค์กร หรือแพทย์ในโรงพยาบาล โดยมาตรฐาน Fitwel เป็นมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา ที่ก่อตั้งโดยกรมควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา และมีจุดมุ่งหมายเพื่อลด non-communicable diseases คือ โรคไม่ติดต่อ เช่น โรคอ้วน โรคความดัน โรคหัวใจ เป็นต้น เนื่องจาก 90% ของการดำเนินชีวิตมักอยู่ในอาคาร ไม่ว่าจะอยู่บ้านหรืออยู่ที่ทำงาน ดังนั้นการเลือกหรือการออกแบบพื้นที่รวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ ที่มีผลกับสุขภาพเช่นเดียวกัน ส่วนมาตรฐาน WELL เป็นมาตรฐานของเอกชนที่เน้นเรื่องของการ testing verify ซึ่งจะใช้ effort หรือการลงทุนค่อนข้างสูง แต่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ ทำให้คนในพื้นที่มี facility และมี healthy ที่ดีขึ้น เช่น การตรวจสอบคุณภาพน้ำ อากาศ อาหาร การเดินทาง หรือการเคลื่อนไหวภายในพื้นที่ เป็นต้น และในส่วนของ resource จะมีเรื่องของ standard ที่สามารถคำนวณ carbon footprint ได้ auto ชื่อว่า EDGE ซึ่งเป็นของ world bank group และ TRUE โดยเป็นมาตรฐานเรื่องขยะโดยเฉพาะ

ตัวอย่าง SCG ในเรื่อง green workplace มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2009 ซึ่งขณะนั้นมีอาคารอยู่ 2-3 อาคาร ที่มีอายุประมาณ 30 ปี และถึงเวลาปรับปรุง ทีมผู้บริหารที่ดูแลเรื่อง sustainability ได้มอบหมายให้ทีมงานศึกษาข้อมูลที่สามารถ benchmark ให้เกิดมาตรฐานมากขึ้น นอกเหนือจากเรื่องการประหยัดพลังงาน แต่ด้วยขณะนั้นยังไม่มีมาตรฐานของประเทศไทย จึงได้นำมาตรฐานของสหรัฐอเมริกามาปฏิบัติ และในปี 2012 กลุ่มอาคารดังกล่าวเป็นอาคารใช้งานแล้วกลุ่มแรกที่ได้ LEED คะแนนระดับสูงสุดใน Southeast Asia และเนื่องในโอกาสที่ SCG อายุครบ 100 ปี ได้มีการสร้างอาคารใหม่ โดยได้นำ LEED มาเป็นแนวทาง และกำหนด green element ตั้งแต่เริ่มออกแบบ แต่ในส่วนของอาคารเก่าจะใช้มาตรฐานวัดค่าความเป็นอาคารเขียวแตกต่างกัน ทั้งนี้อาคารใหม่ (SCG 100 ปี) ได้รับรางวัล LEED Platinum Level โดยมีอาคาร health center ที่ดำเนินการ green building มีการปรับให้มีฟิตเนส แม้แต่ในร้าน Starbucks ที่อยู่ในอาคาร ทาง SCG ก็ดำเนินการทำ LEED และได้นำ LEED มาเป็นแนวทางสำหรับสร้างอาคารใหม่ เนื่องในโอกาสที่ SCG อายุครบ

100 ปี โดยได้กำหนด green element ตั้งแต่แรกที่เริ่มออกแบบ ซึ่งในส่วนของอาคารเก่าจะใช้มาตรฐานวัดค่าความเป็นอาคารเขียวแตกต่างกัน

มาตรการเพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีแนวทางในแต่ละด้าน ดังนี้

พลังงาน ควรพิจารณาว่าจะปรับปรุงสิ่งใด หรือ benchmark ได้อย่างไร อาจลอง recapture พื้นที่ว่าง ปัจจุบันประสิทธิภาพการใช้พลังงาน หรือการใช้ไฟเป็นเท่าใด เพื่อวางแผนดำเนินการ เช่น ตั้งเป้าหมายภายใน 2 ปีจะใช้พลังงานลดลง 20% เป็นต้น ซึ่งในส่วนของทีม design จะเข้ามาช่วย optimize เรื่องการใช้งานหรือเรื่อง enhancement เช่น ปรับปรุงกรอบอาคารหรือปรับปรุงฉนวนให้ดีขึ้น มีการตรวจสอบ manage ระหว่างทาง และมีการนำเทคโนโลยีระบบ building management system มาช่วยตรวจสอบว่าเครื่องมือใดใกล้ชำรุดหรือต้องเปลี่ยน และปัจจุบันมีระบบที่เข้ามาช่วยในเรื่อง supply management มากขึ้น

น้ำ สำหรับการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ควรใช้มาตรการกับอุปกรณ์ที่ใช้งานประจำ เปลี่ยนตามช่วงเวลา เลือกสุขภัณฑ์รุ่นที่ประหยัดน้ำ สำหรับอาคารที่เพิ่งสร้างควรทำระบบน้ำเพิ่มเติม น้ำใช้แล้วที่ไม่สกปรกสามารถนำมา treat หรือ ใช้ต่อ เช่น นำไปรดน้ำต้นไม้ เพื่อเป็นวิธีการหมุนน้ำ เป็นการ waste water รวมถึง rain water management เก็บน้ำฝนมาใช้

ขยะ เนื่องจากขยะมีทั้งที่เกิดจากการก่อสร้างด้วย จึงต้องแยกแยะระหว่างขยะหนักและมีวิธีบริหารจัดการเพื่อไม่ให้ถูกฝังกลบทั้งหมดเนื่องจากจะส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม และขยะที่อยู่ระหว่างการใช้งานอาคารจะเกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างสำคัญ หลายองค์กรจึงได้พยายามจัดการให้มีการแยกหรือสร้าง facility สิ่งที่จะช่วยให้พนักงานหรือบุคลากรสามารถดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้ง่าย และสุดท้าย waste sorting เป็นเรื่องของการแยกขยะให้เหมาะสม

การใช้ชีวิต เป็นการอยู่ในพื้นที่ที่อากาศดี มีน้ำสะอาด เป็นพื้นฐานการใช้ชีวิตอย่าง healthy นอกจากนี้ยังมี healthy food choice เช่น มีบันไดที่มองเห็นได้ชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดิน ป้องกันการเกิดโรคอ้วน ซึ่งแนะนำว่าควรปรับเรื่องของการใช้งานพื้นที่บางส่วน สำหรับ safety จะกล่าวถึงความปลอดภัยจากการติดเชื้อต่าง ๆ คือ เรื่องความสะอาด และ safety จากอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่ง green workplace สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด ถ้าทำให้พื้นที่มีคนสุขภาพดี องค์กรจะมีความแข็งแรง ดำเนินการได้อย่างราบรื่น เช่นเดียวกัน

ผศ. นพ.ธารา วงศ์วิริยางกูร กล่าวยกตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบโลกที่ส่งผลกระทบต่อ global boiling และกล่าวเพิ่มเติมว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมได้มีการรณรงค์มาอย่างต่อเนื่อง แต่หลายคนอาจยังคิดว่าไม่ใช่เรื่องใกล้ตัว กระทั่งปัจจุบันเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ไฟป่ารุนแรงที่ส่งผลให้ผู้เสียชีวิตกว่าร้อยคน เหตุการณ์น้ำท่วม และ PM 2.5 ทำให้หลายคนรู้จักและเห็นถึงสถานการณ์ว่าโลกแย่ลงมาก ซึ่งในอนาคตอาจจะเห็นสิ่งที่หนักกว่านี้ เช่น การสูญพันธุ์ของ polar bear หรือการเกิดเชื้อโรคชนิดใหม่เพิ่มขึ้น

ในส่วนของ ESG วันนี้ ผศ. นพ.ธารา จะกล่าวรายละเอียดถึง environment ซึ่งศิริราชต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดภาวะโลกร้อน ลดวิกฤต ดิน น้ำ อากาศ บัญที่เป็นสารเคมี เช่น การบำบัดน้ำก่อนทิ้งลงแม่น้ำเจ้าพระยา การลดลงของ pollution ในอากาศ การประหยัดพลังงาน โดยใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น การลดก๊าซเรือนกระจก และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า reduce reuse recycle

สำหรับ green workplace จะคล้ายกับคุณนิษฐา กล่าวข้างต้น คือ เป็นเรื่องของ energy saving (การประหยัดพลังงาน), waste reduction (การจัดการขยะ), indoor air quality improvement (การดูแลเรื่องคุณภาพอากาศภายใน) ในส่วนของ PM 2.5 อาจเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้ยาก เนื่องจากเป็นอากาศภายนอกอาคาร แต่สำหรับในอาคารควรที่จะดำเนินการควบคุมได้ เพื่อ staff well-being และสุดท้าย sustainable procurement (การจัดซื้อจัดจ้าง) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทุกสมัยจะให้ความสนใจกับเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมุ่งเป้าจาก green hospital เป็น green faculty และต้องเข้าถึงในส่วนของทางการศึกษาที่มีหลายวิทยาเขต และหลายภาคส่วน ทั้งนี้ในปี 2562 โรงพยาบาลศิริราชได้รับการรับรองมาตรฐาน Bangkok GREEN & CLEAN Hospital plus (BKKGC+) และปัจจุบันจะมีการ re-accredit โดยคณะฯ จะมีการทำ ISO 14001:2015 เรื่องสิ่งแวดล้อมในศิริราช เพื่อให้ทราบว่ามีการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร เนื่องจาก ISO จะเป็นตัวช่วยที่ทำให้มีมาตรฐานดีขึ้น และจากนั้นจะดำเนินการขอรับรอง carbon credit ต่อไป

การเป็น green faculty อันดับแรกต้องประเมินตนเอง (assessment) ว่ามีการดำเนินการเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างไร มีการ planning กำหนดเป้าหมายชัดเจน มีระยะเวลา และมี strategy เพื่อลดเรื่องของ environment impact ทั้งนี้ education เป็นสิ่งสำคัญ ต้องสร้าง awareness เรื่องสิ่งแวดล้อมให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกกลุ่มทราบ มีการจัดการพลังงาน (energy efficiency) อย่างมีประสิทธิภาพทั้งระบบและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการดำเนินการ waste reduction การจัดการขยะให้ลดน้อยลง มีการกำหนดเส้นทางจุดหมายเดียวกันไปด้วยกันสำหรับรถในการรับ-ส่งบุคลากร กำหนดให้มี green spaces รวมทั้ง sustainable purchasing สร้าง partnerships และสุดท้าย tracking progress มีการ monitor ติดตาม เพื่อสร้างความยั่งยืน

Bangkok GREEN & CLEAN Hospital plus (BKKGC+) ที่จะ re-accredit นั้น จะเกี่ยวข้องกับ green workplace ในบางตัวที่กล่าวไปแล้วข้างต้น แต่จะเพิ่มเติมบางส่วน เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรมอนามัยจะตรวจสอบอุปกรณ์ ความพร้อมใช้ และเกณฑ์คุณภาพ ซึ่งที่ผ่านมาสามารถทำได้ตามเกณฑ์ โดยทางคณะฯ จะดำเนินการเป็น phase 1 และ phase 2 ส่วนอีกเรื่องคือ การจัดการอาหาร โดยกรมอนามัยจะดำเนินการตรวจสอบร้านอาหารที่อยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ โดยตรวจสอบตั้งแต่เรื่องของงาน ช้อน การปรุงอาหาร

สภาพแวดล้อม สัตว์ไม่พึงประสงค์ น้ำ อุบัติเหตุบริเวณ รวมทั้งเรื่องพิจารณานวัตกรรม/การวิจัยทางด้าน green และเรื่องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ISO 14001:2015 เป็นสิ่งช่วยให้สามารถจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีมาตรฐาน และเป็นการลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ เนื่องจากทำให้มีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน มีการจัดทำระเบียบปฏิบัติ ข้อกำหนด และประเมิน ติดตามผล

การดำเนินงานของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในด้านสิ่งแวดล้อม

- ปี 2559 - โครงการศิริราชรวมใจ ลดการใช้พลังงาน มีการกำหนดวันรณรงค์ปิดไฟ 1 ชั่วโมง และมีการรณรงค์ให้ปิดแอร์ 30 นาทีก่อนเลิกงาน
- ปี 2560 - โครงการปรับเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศชนิด Variable Speed/Inverter ทดแทนในอาคารควบคุมภาครัฐ และมีการรณรงค์ในเรื่องของเครื่องจักรที่เสื่อมประสิทธิภาพ และทยอยเปลี่ยนใหม่
- ปี 2561 - โครงการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ทดแทน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานการปรับเปลี่ยนหม้อไอน้ำที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 15 ปี และการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับหม้อไอน้ำทดแทนการใช้น้ำมัน
- ปี 2562 - โครงการสนับสนุนการลงทุนการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในโรงพยาบาลของรัฐ (Matching Fund) ร่วมกับกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เปลี่ยนหลอด LED ภายในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลทั้งหมด 67 อาคาร
- ปี 2563 - อาคารราชการต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสีย เนื่องจากมีการบำบัดน้ำ และรีไซเคิลกลับมาใช้ภายในการรดน้ำต้นไม้และสวน
- ปี 2564 - รถโดยสารไฟฟ้าปรับอากาศ เพื่อช่วยแก้ปัญหามลพิษ
 - โครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar roof)
- ปี 2565 - โครงการประหยัดน้ำ โดยมีการสำรวจท่อน้ำเพื่อป้องกันการรั่วซึมจากท่อน้ำแตก และติดตั้งมิเตอร์ดิจิทัลในส่วนของท่อฝังใต้ปูน เพื่อมอนิเตอร์ผ่านมือถือ
 - โครงการพัฒนาคลองในเขตบางกอกน้อย โดยเป็นการทำ CSR ร่วมกับชุมชน ช่วยกันวิเคราะห์เรื่องของการน้ำเสียต่าง ๆ

ความภาคภูมิใจ

- ปี 2559 - ประกาศเกียรติคุณ “โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” จาก องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

- ปี 2560 - ประกาศเกียรติคุณ “โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” จาก องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
- ปี 2561 - ประกาศเกียรติคุณ “โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” จาก องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
 - โล่เกียรติยศ “การสนับสนุน ด้านการอนุรักษ์พลังงาน” จาก กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานกระทรวงพลังงาน
- ปี 2562 - โล่เกียรติยศ “การรับรองมาตรฐาน Bangkok GREEN & CLEAN Hospital Plus (BKKGC+)” ระดับ Diamond ประจำปี 2562 จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
 - โล่ประกาศเกียรติคุณ “โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ”ตามมาตรฐานของประเทศไทย” จาก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
- ปี 2563 - ประกาศเกียรติคุณ “อาคารราชการต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสีย” จาก กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปี 2564 - ประกาศเกียรติคุณ “โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก” จาก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
- ปี 2565 - ประกาศนียบัตร “มาตรฐานสิ่งแวดล้อมประเทศไทย” ประเภท สังกัดกระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลทั่วไป) จาก กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

และในปี 2566 ได้มีการทำพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านการบริหารระบบกายภาพโรงพยาบาล ร่วมกันระหว่าง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ซึ่งทำให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มคุณภาพ และลดความเสี่ยงได้มากขึ้น

Green workplace indoor air quality ถือเป็นอีกสิ่งสำคัญ จึงได้จัดทำ โครงการบริหารจัดการด้านระบบระบายอากาศและปรับอากาศในหอผู้ป่วยให้ได้มาตรฐาน (2P Safety) กล่าวคือ คุณภาพอากาศภายในหอผู้ป่วย ICU ห้องแยกโรค ห้อง OR ต้องได้มาตรฐานตามหลัก ASHRAE โดยมีการวัดพารามิเตอร์ ค่าความเหมาะสมของอุณหภูมิ และความชื้น ซึ่งใช้ระบบตรวจสอบจากหน้าจอและงานซ่อมบำรุง ให้ช่างมอนิเตอร์พารามิเตอร์ และรู้ว่าห้องพร้อมใช้ เพื่อช่วยลดอัตราการติดเชื้อจากผู้ป่วยสู่บุคลากร ในส่วนของ ventilation คณะฯ ให้ความสำคัญในเรื่องของเชื้อรา โดยมีคณะทำงานด้านเชื้อรา และมีที่ปรึกษาให้ความรู้

Energy & Utility Master plan Siriraj Hospital เป็นโครงการร่วมกันกับ GPSC ซึ่งจะช่วยเหลือเรื่องของการจัดการพลังงาน โดยมีการจัดทำ district cooling system ในการวางระบบท่อจ่ายน้ำเย็นเพื่อนำส่งตามแต่ละอาคารข้างเคียงโดยที่อาคารไม่ต้องมีเครื่องทำน้ำเย็นของตัวเอง ส่งผลให้มีพื้นที่ว่างเพิ่มในการทำ solar rooftop ช่วยลดต้นทุนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร สำหรับ smart energy platform ช่วยวิเคราะห์วางแผน/ปรับเปลี่ยนแผนงานการควบคุมและการลงทุนที่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง และใช้ energy storage system สำรองไฟฟ้าไว้ใช้ช่วงฉุกเฉิน ทำให้ระบบผลิตไฟฟ้ามีเสถียรภาพมากขึ้น

ทั้งนี้จะมี Learning Environment Co-working Space เป็นแหล่งเรียนรู้ & แลกเปลี่ยนส่วนรวมสำหรับ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล โดยเปิดให้บริการ 24 ชั่วโมง เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของบุคลากร

ในส่วนของ โครงการรณรงค์การคัดแยกขยะในพื้นที่ส่วนกลาง มีการรณรงค์และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง มีการคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ดีขึ้น แต่ยังมีขยะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงอยากขอเชิญชวนบุคลากรช่วยกันคัดแยกขยะ โดยเฉพาะการจัดการขยะเศษอาหาร ทั้งนี้จากความร่วมมือกับ SCG ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน และได้เริ่มต้นนำร่องจากในฝ่ายวิศวกรรมบริการและอาคารสถานที่ โดยการแยกน้ำแยกกากอาหาร โดยเศษอาหารจะถูกส่งไปทำปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งจะขยายผลสู่ภาคีวิชา/หน่วยงานต่าง ๆ ในอนาคต

การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของทุกคน ไม่ได้เฉพาะภายในคณะฯ แต่เป็นเรื่องของโลกใบนี้ แต่ทั้งนี้ถ้าภายในคณะฯ สามารถแสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้ จะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม และการขยายเครือข่ายที่มากขึ้นจะช่วยกระจายให้โรงพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุขเห็นภาพได้ ซึ่งถ้าทุกคนร่วมมือกันอย่างจริงจัง การมุ่งสู่ ESG และ Green workplace คงไม่ไกลเกินเอื้อม

ผู้บันทึกบทเรียน นางสาวชลิตา มิ่งขวัญ

ผู้ตรวจทานบทเรียน นายเอกกนก พนาดำรง

Siriraj KM

Link - Share - Learn

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตึกอำนวยการ ชั้น 1 เลขที่ 2 ถนนวังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทร. 0 2419 9009 หรือ 0 2419 9750

Email : sirirajkm@gmail.com

@Sirirajkm